

Norsk studentorganisasjon

Møllergata 39 / 0179 Oslo

Tlf: 22 04 49 70

E-post: nso@student.no

www.student.no

Innspill fra Norsk studentorganisasjon

Innspill til videreutvikling av NKR Kunnskapsdepartementet

19.03.2026

Kontakt Norsk studentorganisasjon

Didrik Nohre Lønvik (fag- og forskningspolitisk ansvarlig), 982 25 996, forskning@student.no

Stian Celius (politisk rådgiver), 976 30 612, stian@student.no

Norsk studentorganisasjon

Norsk studentorganisasjon (NSO) takker for muligheten til å komme med innspill til videreutviklingen av Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). NSO representerer over 270 000 studenter ved norske høyere utdanningsinstitusjoner.

Innspill til NKR

NSO stiller seg svært positivt til at prosessen med videreutvikling av NKR har startet, og takker samtidig for invitasjon til medvirkning i ulike innspillsmøter så langt i 2026. NSO mener at en gjennomgang av de overordnede nivåbeskrivelsene skjer i en tidsperiode som har endret seg mye siden de kom, og stiller oss samtidig bak forslaget om å lage en ny søyle for fagskolen. NSO vil likevel understreke viktigheten av å styrke egenarten til søylen for høyere utdanning og forskning og at arbeidet med å styrke kvaliteten i denne søylen ikke må nedprioriteres i arbeidet.

NSO er også enig i at dimensjonene knyttet til internasjonalisering, innovasjon, digitalisering og norsk fagspråk vil være sentrale områder som må nærmere ivaretas i fremtidens NKR. NSO mener at også omstillingsevne for kandidatene blir viktig, da verden er i rask og stor endring.

Internasjonalisering

NSO er opptatt av at langt flere norske studenter blir motivert og stimuleres til å ta deler av graden sin i utlandet. NKR bør understøtte målet om at halvparten av studentene skal reise ut. Kandidatene bør knytte til seg mer internasjonal erfaring og samspill med utenlandske fagmiljøer. Dette er nå kun omtalt på nivå 8 innen "Generell kompetanse".

Innovasjon

Innovasjon og utvikling fra idé til produkt bør være ferdigheter som kandidater stimuleres sterkere til i alle nivåene 6-8. Med innovasjon bør også generell omstillingsevne i organisasjons- og arbeidslivet komme inn som "Generell kompetanse". Å ta initiativ og drive innovasjon må skje før nivå 8, og gjerne når kandidatene er unge, kreative og fremoverlente.

Digitalisering

Digital kompetanse, både teoretisk og bruk av ulike verktøy (eks: robotisering og KI) blir stadig viktigere. Selv om digitalisering ikke ofte er nevnt spesifikt i de øvre nivåene, er det nærmest umulig å utføre et akademisk arbeid uten digitale verktøy. Dette gjelder både i deltakelse i undervisningen, innhenting av ny kunnskap, kildesøk, kommunikasjon, produksjon/levering av materiale og ferdigheter i bruk. Det vurderes særlig at studenter har behov for oppdatering og påfyll av digitale kunnskaper eller ferdigheter, da teknologien endrer seg raskere enn utdanningsløpet mellom alle de 8 nivåene - fra grunnskole til høyere utdanning. Et eksempel er KI

som mange av dagens studenter ikke har noe grunnopplæring i, fra tidligere videregående-løp. Det kan derfor eksempelvis stilles mål om et “digitalt påfyll”, kanskje særlig i inngangen til nivå 6.

Norsk fagspråk

NSO er opptatt av at norsk akademia skal være parallellspråklig. Det er viktig at akademia forblir flerspråklig, ved å bruke både engelsk og nasjonale språk. Norsk akademia må likevel vedlikeholde, benytte og utvikle norsk og samisk fagspråk. NSO mener at utvikling og ivaretagelse av norsk fagspråk først og fremst ikke er en oppgave som ligger på en kandidat, (særlig i nivå 6-7) og spesielt ikke for de som ikke har norsk som eget morsmål. At mer forskning og tilgjengeliggjøring av akademiske tekster blir publisert på norsk, er likevel viktig.

Øvrige momenter som kan vurderes

Andre forslag som er mulige områder som kan styrkes:

- Faglig samarbeid på tvers av disipliner, videreformidling av egen kunnskap til andre.
- Mer om kritisk kildebruk / desinformasjon.
- Mer praksis i arbeidsliv, bruk av internship, arbeidstrening (som også gir studiepoeng).
- Organisatoriske- og arbeidsrettslige evner i omstillingsprosesser. Norsk trepartssamarbeid? Kulturforståelse.
- Beskrivelser som har med bærekraftsperspektiv, ferdigheter i grønn omstilling.

Hvordan ser utdanningssektoren og arbeidslivet ut fremover i tid?

NSOs forventninger til læringsutbyttebeskrivelsene er at det legges vekt på økt kvalitet. Medvirkning fra kandidater i alle nivåene er en forutsetning for et godt kvalitetssystem. Fokus bør være knyttet til ny arbeidslivsrelevans og attraktivitet, videreutvikling av kvalitet i forskning og høyere utdanning, læring i hele livet og en utdanningssektor som henger med i en verden som er i rask endring. Bekymringene er gjerne knyttet til mer automatisering, endring i etterspørsel på arbeidskraft av høyt utdannende, endringer av arbeidsoppgaver, lav produktivitet/vekst i økonomien, tøffere internasjonal konkurranse og stadig fallende studentkull.

Hvordan kan NKR forberede studentene på et samfunn og arbeidsliv?

Teknologiforståelse, samarbeid/lagledelse, innovasjon, bærekraft og konkurransedyktighet blir sannsynligvis sterkere krav fremover. NKR bør fremme at studenter får mer nivåbeskrivelser som gjør at de kan bidra eller lede omstillingsprosesser i fremtidens organisasjoner de skal jobbe i. De må både evne til å ta i bruk ny teknologi og forstå utvikling av nye tjenester etter samfunnets behov. Kandidater må også på ulikt nivå kunne forebygge desinformasjon og drive kvalitetssikret formidling til samfunnet på tvers av fag. Den sosiale, kreative og menneskelige dimensjonen vil kunne bli særlig viktig.

Svar på spørsmål 1-4:

1: NSO mener at dagens nivåbeskrivelser tegner et kunstig bilde av at en kandidat trinnvis tilegner seg all kompetansen man trenger i hvert enkelt trinn, og ikke har nye behov for oppfriskning eller oppdatering av egne ferdigheter underveis, i tiden mellom nivåene. Et eksempel er digitalisering og læring i bruk av nye digitale verktøy (som KI) eller fremmedspråk, der dette kun er omtalt opplæring i nivå 2 til 4. Det er særlig ved oppstart i nivå 6 at det er behov for å sikre ny kunnskap og ferdigheter hos kandidatene.

3: NSO har forventninger til at nye nivåbeskrivelser i UH-søyla er blir sterkere knyttet til ny arbeidslivsrelevans og attraktivitet, videreutvikling av kvalitet i forskning og høyere utdanning, læring i hele livet og en utdanningssektor som henger med i en verden som er i rask endring. Bekymringene er gjerne knyttet til mer automatisering, endring i etterspørsel på arbeidskraft av høyt utdannende, endringer av arbeidsoppgaver, lav produktivitet/vekst i økonomien, tøffere internasjonal konkurranse og stadig fallende studentkull. Se nærmere omtale av temaene internasjonalisering, innovasjon, digitalisering og øvrige momenter over.

4: NSO mener at nivåbeskrivelsene må tydeliggjøre forskjellene og egenarten mellom fagskolene og forskningsbasert høyere utdanning. Den teoretiske og forskningsbaserte kunnskapen bør derfor løftes opp i beskrivelsene. Det må bli tydelig at nivå 6 i de to ulike søylene er forskjellige og hva som skiller kandidatene fra hverandre. Det må likevel være gode overgangsordninger og godkjenningsordninger dersom kandidater skifter fra den ene søylen over til den andre.